

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. SAUSIO 29 D. NUTARIMO NR. 138 „DĖL ASMENŲ IKI AŠTUONIOLIKOS METŲ ĮDARBINIMO, SVEIKATOS PATIKRINIMO IR JŲ GALIMYBIŲ DIRBTI KONKRETŲ DARBŲ NUSTATYMO TVARKOS, DARBO LAIKO, JIEMS DRAUDŽIAMŲ DIRBTI DARBŲ, SVEIKATAI KENKSMINGŲ, PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO

_____ Nr. _____
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 29 d. nutarimą Nr. 138 „Dėl Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo tvarkos, darbo laiko, jiems draudžiamų dirbti darbų, sveikatai kenksmingų, pavojingų veiksnų sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 13-502; 2008, Nr. 104-3987; 2010, Nr. 145-7452) ir išdėstyti jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL ASMENŲ IKI AŠTUONIOLIKOS METŲ ĮDARBINIMO, SVEIKATOS PATIKRINIMO IR JŲ GALIMYBIŲ DIRBTI KONKRETŲ DARBŲ NUSTATYMO TVARKOS, DARBO LAIKO APRAŠO, JIEMS DRAUDŽIAMŲ DIRBTI DARBŲ, SVEIKATAI KENKSMINGŲ, PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbo kodekso (Žin., 2002, Nr. 64-2569) 277 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama 1994 m. birželio 22 d. Tarybos direktyvą 94/33/EB dėl dirbančio jaunimo apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 213), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo tvarkos, darbo laiko aprašą, jiems draudžiamų dirbti darbų, sveikatai kenksmingų, pavojingų veiksnų sąrašą (pridedama).“

2. Nustatyti, kad:

2.1. šis nutarimas, išskyrus 2.2 punktą, įsigalioja 2014 m. gegužės 1 dieną;

2.2. darbo sutartys, sudarytos su asmenimis iki aštuoniolikos metų iki šio nutarimo įsigaliojimo, turi būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į šiame nutarime nauja redakcija išdėstytą Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo tvarkos, darbo laiko aprašą, jiems draudžiamų dirbti darbų,

sveikatai kenksmingų, pavojingų veiksmų sąrašą. Jei asmens iki aštuoniolikos metų darbo sutarties sąlygos neatitinka šiuo nutarimu nustatomų reikalavimų, jos turi būti pakeistos arba tokios darbo sutartys nutrauktos nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2003 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 138
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
_____ nutarimo Nr. _____
redakcija)

**ASMENŲ IKI AŠTUONIOLIKOS METŲ ĮDARBINIMO, SVEIKATOS
PATIKRINIMO IR JŲ GALIMYBIŲ DIRBTI KONKRETŲ DARBĄ NUSTATYMO
TVARKOS, DARBO LAIKO APRAŠAS, JIEMS DRAUDŽIAMŲ DIRBTI DARBŲ,
SVEIKATAI KENKSMINGŲ, PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ SĄRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo tvarkos, darbo laiko apraše, jiems draudžiamų dirbti darbų, sveikatai kenksmingų, pavojingų veiksmų sąraše (toliau – Teisės aktas) nustatoma asmenų iki aštuoniolikos metų (toliau – jauni asmenys) įdarbinimo tvarka, sveikatos patikrinimo tvarka, darbo ir poilsio laikas, jiems draudžiami dirbti darbai, jauniems asmenims sveikatai kenksmingi ir pavojingi veiksniai.

2. Darbdavys privalo užtikrinti jauno asmens amžių atitinkančias darbo sąlygas. Jaunas asmuo neturi patirti ekonominio išnaudojimo. Jaunam asmeniui suteikiamas darbas turi būti saugus, nekelti pavojaus sveikatai, fiziniam, psichiniam, moraliniam ir socialiniam vystymuisi, nepakenkti mokymuisi.

3. Vaikų iki šešiolikos metų darbas draudžiamas, išskyrus vaikų nuo keturiolikos iki šešiolikos metų fizines galimybes atitinkančius lengvus darbus.

4. Teisės akte nustatyti reikalavimai taikomi visiems jauniems asmenims, neatsižvelgiant į tai, pagal kokią darbo sutarties rūšį jaunas asmuo įdarbintas.

5. Teisės akte vartojamos sąvokos:

Lengvas darbas – darbas, kuris dėl atitinkamų užduočių pobūdžio ir atlikimo sąlygų nekenkia vaikų saugai, sveikatai, vystymuisi, netrukdo lankyti mokyklos ir mokytis pagal privalomojo švietimo ir profesinio mokymo programas, gauti švietimo pagalbą.

Paauglys – jaunas asmuo, kuriam yra ne mažiau kaip šešiolika ir ne daugiau kaip aštuoniolika metų.

Vaikas – jaunas asmuo iki šešiolikos metų.

6. Kitos Teisės akte vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbo kodekse (Žin., 2002, Nr. 64-2569), Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (Žin., 2003, Nr. 70-3170) ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804).

II. ĮDARBINIMO TVARKA

7. Prieš įdarbindamas jauną asmenį, darbdavys patvirtina priemonės, būtinas jauno asmens saugai ir sveikatai apsaugoti, atsižvelgdamas į Teisės akto 28 punkte nurodytą riziką.

8. Darbdavys, įvertinęs jaunam asmeniui kylančią profesinę riziką, įgyvendina Teisės akto 7 punkte nurodytas priemones. Profesinė rizika vertinama vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961 „Dėl Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 126-6350). Įvertinimas atliekamas prieš jaunam asmeniui gaunant medicininę pažymą apie jo tinkamumą dirbti, taip pat įdarbinus jauną asmenį, įvykus svarbiems darbo sąlygų pokyčiams. Įvertinimo metu ypač turi būti atsižvelgiama į:

- 8.1. darbo vietų ir darbovietės pritaikymą ir išplanavimą;
- 8.2. fizikinių, biologinių ir cheminių veiksnių veikimo prigimtį, laipsnį ir trukmę;
- 8.3. darbo priemonių, ypač medžiagų, mašinų, aparatų ir prietaisų, formą, įvairovę, naudojimą ir naudojimo būdus;
- 8.4. darbo procesų ir veiksmų tvarką bei jų derinimo būdus (darbo organizavimą);
- 8.5. jaunų asmenų apmokymo ir instruktavimo lygį.

9. Jeigu vertinant profesinę riziką nustatoma, kad esama rizikos jauno asmens saugai, fizinei ar psichikos sveikatai arba vystymuisi, būtina reguliariai tikrinti jauno asmens sveikatą, kaip nurodyta Teisės akto 18 ir 19 punktuose.

10. Apie galinčią kilti profesinę riziką ir visas jauno asmens saugos ir sveikatos apsaugos priemones darbdavys informuoja jauną asmenį jį įdarbindamas ir prieš pasikeičiant jo darbo sąlygoms. Be to, darbdavys raštu informuoja vaiko tėvus ar kitą vaiko atstovą pagal įstatymą apie vaikui galinčią kilti profesinę riziką, jo saugos ir sveikatos apsaugos priemones.

11. Darbdavys, sudarydamas darbo sutartį su jaunu asmeniu, pasirašytinai supažindina priimamą dirbti jauną asmenį su būsimo darbo sąlygomis, darbo tvarkos taisyklėmis, kitais įmonės vietiniais (lokaliniais) norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais jo darbo sąlygas, o prieš leisdamas pradėti darbą instruktuoja saugos darbe klausimais.

12. Darbdavys, planuodamas, įgyvendindamas ir kontroliuodamas saugias ir sveikas jauno asmens darbo sąlygas, taiko Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 12 straipsnyje ir kituose straipsniuose nurodytas darbuotojų saugos ir sveikatos prevencines priemones.

13. Vaikams nuo 14 metų leidžiama dirbti lengvus darbus kultūros, meno, sporto, reklamos, prekybos, apgyvendinimo ir maitinimo, paslaugų, informacijos ir ryšių, finansinėje ir draudimo, administracinėje ir aptarnavimo, namų ūkio, žemės ūkio srityse, jei yra vieno iš tėvų ar kito vaiko atstovo pagal įstatymą raštiškas sutikimas, vaiko sveikatą prižiūrintis gydytojas išdavė Teisės akto 19 punkte nurodytą pažymą su išvada, kad vaikas tinkamas dirbti tokį darbą, ir mokslo metų laikotarpiu duotas mokyklos, kurioje vaikas mokosi, raštiškas sutikimas.

14. Darbdavys sudaro darbo sutartį su vaiku nuo keturiolikos iki šešiolikos metų dirbti leidžiamus lengvus darbus taip:

14.1. pateikia vienam iš tėvų ar kitam vaiko atstovui pagal įstatymą ir vaiko sveikatą prižiūrinčiam gydytojui numatomų darbo sąlygų aprašymą, nurodydamas galimą profesinę riziką, o mokslo metų laikotarpiu – taip pat ir mokyklai, kurioje vaikas mokosi;

14.2. gauna vieno iš tėvų ar kito vaiko atstovo pagal įstatymą raštišką sutikimą, vaiko sveikatą prižiūrinčio gydytojo pažymą, nurodytą Teisės akto 19 punkte, su išvada apie vaiko sveikatą ir tinkamumą dirbti konkrečius darbus, numatytus darbo sutarties sąlygų aprašyme, o mokslo metų laikotarpiu – taip pat ir mokyklos, kurioje vaikas mokosi, raštišką sutikimą.

15. Vaiko gimimo liudijimo kopija ir Teisės akto 14 punkte nurodyti dokumentai pridedami prie darbo sutarties. Darbdavys turi teisę pareikalausti ir kitų įstatymuose nustatytų dokumentų.

16. Darbdavys, sudaręs ar pakeitęs darbo sutartį su jaunu asmeniu, per 3 darbo dienas praneša apie tai Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, nurodo asmenis, iš kurių gauti Teisės akto 14 punkte nurodyti dokumentai, informaciją apie darbo sutarties sąlygas – darbovietę (įmonę, įstaigą, organizaciją), padalinį, taip pat kitas darbo sutarties sąlygas (leidžiamo dirbti lengvo darbo pobūdį, sudaromas saugias ir sveikas darbo sąlygas, darbo funkcijas, darbo trukmę valandomis, poilsio pertraukų trukmę ir skaičių, darbo apmokėjimą, kuriuo paros metu ir kokiomis savaitės dienomis bus dirbama). Nutraukus darbo sutartį, darbdavys per 3 darbo dienas praneša apie tai Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, nurodo asmenis, iš kurių gautas reikalavimas nutraukti darbo sutartį, ir darbo sutarties nutraukimo priežastis.

17. Darbdavys, keisdamas darbo sutartį su vaiku, privalo laikytis šio Teisės akto 14 punkte nustatytos tvarkos.

III. SVEIKATOS PATIKRINIMO IR GALIMYBIŲ DIRBTI KONKRETŲ DARBŲ NUSTATYMO TVARKA

18. Jaunas asmuo privalo tikrintis sveikatą Lietuvos Respublikos darbo kodekso 265 straipsnyje nustatyta tvarka. Darbdavys, siūsdamas jauną asmenį tikrintis sveikatą, pateikia jam numatomų darbo sąlygų aprašymą, nurodydamas galimą profesinę riziką.

19. Jauno asmens sveikatos būklę ir tinkamumą dirbti konkretų darbą nustato jo sveikatą prižiūrintys gydytojai, vadovaudamiesi sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakyme Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. 47-1365) nustatyta tvarka. Išvada apie tinkamumą dirbti konkrečius darbus įrašoma stojančio į mokymo įstaigą ir įdarbinamo nepilnamečio medicininėje pažymoje (F 086/a).

20. Jaunas asmuo privalo prieš sudarant darbo sutartį pateikti darbdaviui Teisės akto 19 punkte nurodytą pažymą su išvada apie jo sveikatos būklę ir tinkamumą dirbti konkrečius darbus, numatytus darbo sutarties sąlygų aprašyme.

21. Įdarbindamas jauną asmenį, darbdavys privalo vadovautis Teisės akto 19 punkte nurodytoje pažymoje pateikta išvada.

IV. DARBO LAIKAS

22. Jaunų asmenų darbo laiko trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 36 straipsnio 7 dalimi.

23. Paaugliams, dirbantiems laivuose, naktis yra devynių valandų laiko tarpas, kuris prasideda ne vėliau kaip 22 valandą ir baigiasi ne anksčiau kaip 6 valandą.

24. Vaikai gali dirbti leidžiamus lengvus darbus laisvu nuo mokymosi metu, išskyrus Teisės akto 25 ir 26 punktuose nurodytus draudimus.

25. Vaikų darbas rytais nuo 6 iki 7 valandos prieš pamokas draudžiamas.

26. Vaikų, dirbančių lengvus darbus prekybos, apgyvendinimo ir maitinimo, paslaugų, informacijos ir ryšių, finansinėje ir draudimo, administracinėje ir aptarnavimo, namų ūkio, žemės ūkio srityse, darbas nuo 20 iki 6 valandos draudžiamas.

27. Vaikams jų pageidavimu suteikiamos kasmetinės atostogos arba nemokamos atostogos per mokinių atostogas. Vaikams turi būti užtikrintas 14 kalendorinių dienų iš eilės poilsis per mokinių vasaros atostogas. Vaikams suteikiama ne mažiau kaip 14 kalendorinių dienų iš eilės kasmetinių atostogų arba nemokamų atostogų per mokinių vasaros atostogas, jei dirbama per visas tų metų mokinių vasaros atostogas.

V. NEGALUTINIS DRAUDŽIAMŲ DIRBTI DARBŲ, SVEIKATAI KENKSMINGŲ IR PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ SĄRAŠAS

28. Jauni asmenys turi būti apsaugoti nuo bet kokios konkrečios rizikos jų saugai, sveikatai ar vystymuisi, galinčios atsirasti dėl jaunų asmenų patirties stokos, nežinojimo, kokia yra arba kokia gali kilti rizika, arba dėl jaunų asmenų nesubrendimo.

29. Siekiant apsaugoti jaunus asmenis nuo bet kokios konkrečios rizikos, nurodytos Teisės akto 28 punkte, jauni asmenys negali būti įdarbinti, jeigu:

29.1. dėl objektyvių ar subjektyvių priežasčių jie nėra fiziškai ar psichologiškai pajėgūs dirbti darbo;

29.2. darbas susijęs su kenksmingų veiksnių poveikiu, įskaitant toksiškus ir kancerogeninius, mutageninius veiksnius, taip pat veiksnius, galinčius pakenkti dar negimusiam vaikui, taip pat koku nors kitu būdu visam gyvenimui pakenkti žmogaus sveikatai;

29.3. darbas susijęs su kenksmingu spinduliuotės poveikiu;

29.4. darbas susijęs su nelaimingų atsitikimų rizika, kuri gali būti neatpažinta ar jos neišvengta dėl jaunų asmenų nepakankamo dėmesio saugai arba patirties ar mokymo trūkumo;

29.5. darbas susijęs su rizika sveikatai dėl labai didelio šalčio ar karščio arba dėl triukšmo, vibracijos, ergonominių veiksnių.

30. Darbai, kurie gali būti susiję su Teisės akto 28 punkte nurodyta konkrečia rizika jauniems asmenims, apima:

30.1. procesus ir darbus, išvardytus Teisės akto 31 punkte;

30.2. darbą, susijusį su sveikatai kenksmingu ar pavojingu fizikinių, biologinių, cheminių veiksnių, išvardytų Teisės akto 32 punkte, poveikiu.

31. Draudžiama skirti jaunos asmenis dirbti:

31.1. auramino (geltonų organinių dažų, kuriais dažomas medis, popierius ir oda) gamyboje;

31.2. darbą, kurio metu darbuotojai veikiama aromatinių policiklinių angliavandenilių, esančių anglių suodžiuose, dervose, degute, dūmuose arba dulkėse;

31.3. darbą, kurio metu darbuotojai veikiama dulkių, dūmų ir pusrų, susidariusių kaitinant ir elektriniu būdu valant vario-nikelio šteinus (spalvotųjų metalų rūdų lydymo tarpinius arba šalutinius produktus);

31.4. stipriuose rūgštiniuose izopropilo alkoholio gamybos procesuose;

31.5. darbą, kurio metu darbuotojai veikiama kietosios medienos dulkių;

31.6. darbą, susijusį su sprogiųjų medžiagų turinčių įrenginių, fejerverkų ar kitų gaminių gamyba ir tvarkymu;

31.7. darbą su plėšriaisiais ir (ar) nuodingaisiais gyvūnais;

31.8. skerdyklose;

31.9. darbą su suslėgtų, suskystintų ar išretintų dujų gamybos, laikymo ar naudojimo įrenginiais;

31.10. darbą su įvairiomis talpyklomis ar talpomis, kuriose laikomos Teisės akto 32.3 punkte nurodytos cheminės medžiagos ir preparatai;

31.11. darbą, kai galimas konstrukcijų griūtis pavojus;

31.12. darbą, keliantį elektros poveikio pavojų;

31.13. darbą, kurio spartą lemia mechanizmai ir kuris apmokamas pagal kiekybinius rezultatus;

31.14. darbą, įrašytą į pavojingų darbų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 1386 (Žin., 2002, Nr. 87-3751), išskyrus darbą laivuose.

32. Draudžiama skirti jaunos asmenis dirbti darbus, kurių aplinkoje yra šie sveikatai kenksmingi ir pavojingi veiksniai:

32.1. fizikiniai veiksniai:

32.1.1. jonizuojančioji spinduliuotė;

32.1.2. aukštas atmosferos slėgis (pvz., darbai slėginėse talpyklose, narų darbas);

32.2. biologiniai veiksniai – tai biologinės medžiagos, kurios pagal Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatus, patvirtintus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 80/353 (Žin., 2001, Nr. 56-1999), priskiriamos prie trečiosios ir ketvirtosios rizikos grupių;

32.3. cheminiai veiksniai:

32.3.1. medžiagos ir preparatai, pagal Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarką, patvirtintą aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. 16-509), klasifikuojami kaip toksiškos (T), labai toksiškos (T+), ėsdinančios (C) arba sprogiosios (E) cheminės medžiagos ir preparatai;

32.3.2. medžiagos ir preparatai, kurie pagal Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarką klasifikuojami kaip kenksmingi (Xn) ir turi vieną ar daugiau šių rizikos požymių:

32.3.2.1. sukelia labai sunkių negrįžtamų sveikatos pakenkimų (R39);

32.3.2.2. įtariama, kad gali sukelti vėžį (R40);

32.3.2.3. gali sukelti alergiją įkvėpus (R42);

32.3.2.4. gali sukelti alergiją susilietus su oda (R43);

32.3.2.5. gali sukelti vėžį (R45);

32.3.2.6. gali sukelti paveldimų genetinių pakenkimų (R46);

32.3.2.7. veikiant ilgą laiką, sukelia sunkių sveikatos sutrikimų (R48);

32.3.2.8. kenkia vaisingumui (R60);

32.3.2.9. kenkia negimusiam vaikui (R61);

32.3.2.10. gali sukelti negrįžtamų sveikatos pakenkimų (R68);

32.3.3. medžiagos ir preparatai, kurie pagal Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarką klasifikuojami kaip dirginantys (Xi) ir turi vieną ar daugiau šių rizikos požymių:

32.3.3.1. gali sukelti alergiją įkvėpus (R42);

32.3.3.2. gali sukelti alergiją susilietus su oda (R43);

32.3.3.3. ypač degūs (R12);

32.3.4. švinas ir jo junginiai;

32.3.5. asbestas;

32.3.6. medžiagos ir mišiniai, kurie pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1), klasifikuojami kaip:

32.3.6.1. 1A, 1B, 1C pavojingumo kategorijų odą ėsdinantys (dirginantys) ir turi pavojingumo frazę H314: smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis;

32.3.6.2. 1 pavojingumo kategorijos kvėpavimo takus jautrinantys ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H334: įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą, H317: gali sukelti alerginę odos reakciją;

32.3.6.3. 1, 2, 3 pavojingumo kategorijų ūmaus toksiškumo:

32.3.6.3.1. prarijus ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H300: mirtina prarijus, H301: toksiška prarijus;

32.3.6.3.2. susilietus su oda ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H310: mirtina susilietus su oda, H311: toksiška susilietus su oda;

32.3.6.3.3. įkvėpus ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H330: mirtina įkvėpus, H331: toksiška įkvėpus;

32.3.6.4. 1A, 1B, 2 pavojingumo kategorijų kancerogenai ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H350: gali sukelti vėžį, H351: įtariama, kad sukelia vėžį;

32.3.6.5. 1A, 1B, 2 pavojingumo kategorijų lytinių ląstelių mutagenai ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H340: gali sukelti genetinių defektų, H341: įtariama, kad gali sukelti genetinių defektų;

32.3.6.6. 1A, 1B, 2 pavojingumo kategorijų toksiškai reprodukciją veikiančios medžiagos ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H360: gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui, H361: įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui;

32.3.6.7. 1, 2 pavojingumo kategorijų specifinio toksiškumo konkrečiam organui (po vienkartinio poveikio) medžiagos ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H370: kenkia organams, H371: gali pakenkti organams;

32.3.6.8. 1, 2 pavojingumo kategorijų specifinio toksiškumo konkrečiam organui (po kartotinio poveikio) medžiagos ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H372: kenkia organams, H373: gali pakenkti organams;

32.3.6.9. 1 pavojingumo kategorijos plaučių pakenkimo prarijus medžiagos ir turi pavojingumo frazę H304: prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį;

32.3.6.10. sprogieji;

32.3.6.10.1. nestabilūs sprogieji ir turi pavojingumo frazę H200: nestabilios sprogios medžiagos;

32.3.6.10.2. 1.1 poklasio ir turi pavojingumo frazę H201: sprogios medžiagos, kelia masinio sprogo pavojų;

32.3.6.10.3. 1.2 poklasio ir turi pavojingumo frazę H202: sprogios medžiagos, kelia didelį išsivaidymo pavojų;

32.3.6.10.4. 1.3 poklasio ir turi pavojingumo frazę H203: sprogios medžiagos, kelia gaisro, sprogo arba išsivaidymo pavojų;

32.3.6.10.5. 1.4 poklasio ir turi pavojingumo frazę H204: gaisro arba išsivaidymo pavojus;

32.3.6.10.6. 1.5 poklasio ir turi pavojingumo frazę H205: per gaisrą gali sukelti masinį sproginimą;

32.3.6.11. 1, 2 pavojingumo kategorijų degiosios dujos ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H220: ypač degios dujos, H221: degios dujos;

32.3.6.12. 1 pavojingumo kategorijos degieji aerosoliai ir turi pavojingumo frazę H222: ypač degūs aerosolis;

32.3.6.13. 1, 2 pavojingumo kategorijų degieji skysčiai ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H224: ypač degūs skystis ir garai, H225: labai degūs skystis ir garai;

32.3.6.14. A–F tipų savaime reaguojantys ir turi vieną ar daugiau pavojingumo frazių: H240: kaitinant gali sprogti, H241: kaitinant gali sukelti gaisrą arba sprogti, H242: kaitinant gali sukelti gaisrą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Darbdaviai privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi jaunų asmenų įdarbinimo tvarkos, paisoma jiems nustatyto darbo ir poilsio laiko, sudaryti jiems saugias ir sveikas darbo sąlygas.

34. Darbdavys privalo saugoti Teisės akto 19 punkte nurodytas pažymas laikydamasis dokumentų saugojimo terminų, nustatytų Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje, patvirtintoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 (Žin., 2011, Nr. 32-1534).
